

Platforma pro udržitelné zdravotnictví

„Vzniká široká iniciativa za udržitelnost českého zdravotnictví“

České zdravotnictví čelí nevyhnutelným výzvám. Zhoršující se demografická situace, rostoucí ekonomické tlaky a snižující se efektivita zdravotnického systému volají po zásadních změnách. Reakcí na tuto situaci je vznik Platformy pro udržitelné zdravotnictví. Ta propojuje široké spektrum zainteresovaných skupin – od pacientů a pojištěnců, jimž zdravotnictví primárně slouží, přes zaměstnavatele, kteří jej z velké části platí, až po mladé profesionály, jenž chtějí i nadále poskytovat kvalitní zdravotní péči. Společným cílem je podpora a prosazení takových změn, které povedou k udržitelnému zdravotnictví pro příští generace.

Proč potřebujeme změny?

České zdravotnictví potřebuje změnu. Důvody jako rostoucí demografické či ekonomické tlaky jsou více než objektivní a zřejmé nejen většině odborníků, ale také veřejnosti. Podle nedávného průzkumu „[Zdravotnictví očima veřejnosti](#)“, chápe nutnost změn po vysvětlení demografických a ekonomických trendů 80 % respondentů. Celých 70 % respondentů je ochotno převzít větší odpovědnost za své zdraví. Více než polovina dotázaných (51 %) by dokonce uvítala možnost volby mezi různými pojišťovacími programy s odlišnou výší pojistného.

Průzkum na reprezentativním vzorku české populace zároveň ukazuje, že veřejnost vnímá nedostatky ve fungování a efektivitě systému. Převážná většina (92 %) respondentů požaduje, aby politici tlačili na odstranění plýtvání finančních prostředků a zvýšení vnitřní produktivity systému. „*To, že veřejnost tak jednoznačně volá po změnách, je pro nás signálem, že současný systém už nemůže pokračovat beze změn,*“ uvádí R. Hejzák, předseda Národní asociace patientských organizací, která je jedním ze zakladatelů Platformy.

Klíčová role zaměstnavatelů

Vedle občanů stále silněji volají po reformě také zaměstnavatelé, kteří jsou hlavními přispěvateli do systému veřejného zdravotního pojištění. Kvalitní a dostupná zdravotní péče mimo jiné přímo ovlivňuje výkon jejich zaměstnanců a náklady spojené s pracovní neschopností.

„*Efektivní zdravotnictví není jen otázkou poskytování zdravotní péče, ale také klíčovým faktorem pro dlouhodobý hospodářský růst, který se bez zdravé, a tedy práce schopné populace neobejde. S postupně se zvyšujícím věkem odchodu do důchodu a rostoucím počtem chronicky nemocných osob je třeba pro udržení konkurenceschopnosti naší ekonomiky upravit i zdravotnický systém.*“ upozorňuje Tomáš Kolář, člen představenstva Svazu průmyslu a dopravy ČR jednoho ze zakládajících členů Platformy.

Veřejnost v této chvíli málo vnímá skutečnost, že platby od zaměstnavatelů a zaměstnanců tvoří 70 % příjmů systému veřejného zdravotního pojištění. „*Přesto mají zaměstnavatelé v současnosti jen minimální možnost přímo ovlivnit, jak jsou tyto finanční prostředky spravovány a využívány,*“ vysvětluje dále.

Cíle Platformy

Klíčovým cílem Platformy pro udržitelné zdravotnictví je koordinace aktivity signatářů i dalších aktérů tak, aby společně vytvořili tlak na nezbytné změny. „*O problémech a jejich řešení nestačí jen hovořit na odborných konferencích. Každý si přejeme pro sebe i své blízké zdraví po co nejdelší dobu. Ne každý ale ví, jak moc můžeme sami své zdraví ovlivnit, jak mu v péči o něj může být zdravotnický systém průvodcem a jaká máme jako pacienti práva. To je třeba změnit. Jen zapojením veřejnosti může dojít ke zlepšení prevence a vzniknout dostatečně silná poptávka po systémových zlepšeních, na kterou budou politici reagovat,*“ říká Barbora Dubanská, advokátka, expertka na právo ve zdravotnictví a členka správní rady think tanku Ministr zdraví.

Mezi cíle Platformy patří:

- **Zvýšení efektivity a transparentnosti systému:** vybudováním transparentního soutěžního prostředí, motivujícího zdravotní pojišťovny i poskytovatele zdravotní péče ke zlepšování organizace a financování zdravotních služeb.
- **Podpora prevence a zdravého životního stylu:** zavedením podmínek motivujících pojištěnce k odpovědnému chování ke svému zdraví.
- **Posílení role pacientů, pojištěnců a zaměstnavatelů:** zajištěním přímého zastoupení pojištěnců a zaměstnavatelů na správě všech prostředků veřejného zdravotního pojištění a zavedením možnosti volby mezi různými pojistnými programy s různým pojistným.
- **Odstranění systémových konfliktů zájmů:** jasným definováním a oddělením role státu, poskytovatelů a systému veřejného zdravotního pojištění.

„*Naši vizí je takový zdravotnický systém, který bude nejen udržitelný, ale také flexibilní a schopný reagovat na měnící se podmínky a potřeby populace,*“ vysvětluje za Platformu a spolek Mladí lékaři jeho předseda Albert Šterba. „*Nechceme se totiž nikdy dostat do situace, kdy bychom nedokázali zajistit zdravotní péči všem, kdo ji potřebují,*“ doplňuje ho Martin Palička, zakladatel spolku Po Medině.

Konkrétní kroky a milníky

Platforma plánuje koordinovat a organizovat veřejné diskuse, šířit osvětu, připravovat návrhy a podporovat takové legislativní změny, které povedou k dosažení zmíněných cílů. Prvním významným milníkem je snaha o to, aby politické strany věnovaly ve svých programech pro podzimní parlamentní volby zásadní prostor zdravotnictví. „*Chceme, aby se smysluplné systémové změny ve zdravotnictví staly základem a prioritou pro všechny politické strany. Nechceme už akceptovat populární odpověď, že se koncepční problémy začnou politicky řešit až v okamžiku, kdy se systém zhroutí, nebo že se politici stejně nikdy nedohodnou,*“ zdůrazňuje Ladislav Švec, autor návrhů iniciativy Zdravotnictví 2030+, která je rovněž mezi zakládajícími členy Platformy.

Kdo za Platformou stojí?

Platforma je společným projektem organizací a iniciativ veřejně a dlouhodobě aktivních v sektoru zdravotnictví. Mezi zakládající členy patří (v abecedním pořadí): Hlas onkologických pacientů, z. s.; Ministr zdraví, z. s.; Mladí lékaři, z. s.; Národní asociace patientských organizací, z. s.; Občan, z. s.; Po medině, z. s.; Svaz průmyslu a dopravy ČR a Zdravotnictví 2030+, z. s.

Více informací o činnosti Platformy, včetně textu společné Deklarace, ke které je možné se přihlásit, najdete na webu zdravareforma.cz.